

різних боків, а є дублетними найменуваннями, що ввійшли в термінологічну систему внаслідок різного роду мовних контактів і різноспрямованих тенденцій її формування. Так, терміни **прибуток, відсоток, рента** об'єднано гіперонімом **додаткова вартість**. На заняттях з «Культури наукової мови» викладач звертає увагу студентів на те, що використання абсолютних кальок та псевдо-термінів є ненормативним, напр.: **cash flow (кеш-фло) — укр. грошові потоки**. Студенти намагаються залучати одиниці питомого українського термінологічного фонду, знаходячи відповідники іншомовним термінам: **квaziгроші — регіональні гроші, індосамент — передавальний напис, ремітент — перший векселетримач** тощо.

Отже, термінологія є головним джерелом поповнення лексичного складу високорозвинених сучасних мов. При цьому українська термінологія має низку специфічних проблем, зумовлених історично, а основною потребою сьогодення є створення національних термінологічних стандартів, термінологічних словників тощо.

Токар В. В., канд. екон. наук, доцент,
кафедра міжнародних фінансів

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ФІНАНСОВОГО ПРОФІЛЮ

Ефективний міжнародний і вітчизняний досвід викладання економічних дисциплін, у тому числі фінансового профілю, указує на необхідність модернізації методологічної основи проведення лекційних і семінарських занять. Класичні форми навчання поступово поступаються інноваційним, проте залишаючись у якості базового фундаменту. Ураховуючи зростаючу конкуренцію між вищими навчальними закладами за майбутніх абітурієнтів, необхідно звернути особливу увагу на поверненні зацікавленості студентів під час аудиторних занять. Інформаційна перенасиченість сучасного освітнього простору, доступ практично 100 % студентів до Інтернету, зокрема он-лайн бібліотек, «піратських» і легальних копій навчальної та навчально-методичної обумовлюють

неефективність класичної лекції, коли викладач виконує функцію ретранслятора підготовленого заздалегідь конспекту.

Університетською практикою країн-учасниць Болонського процесу прийнято «неписані» стандарти, за якими лекція у класичному розумінні (лектор повідомляє аудиторію інформацію) не може складати більше 50 % від відведеного на неї часу, тобто приблизно 35—40 хвилин. Решта часу повинна обов'язково припадати на різноманітні інтерактивні інноваційні методи навчання, у тому числі рольові ігри. Фактично відбувається поступове розмиття різниці між лекціями та практичними заняттями (семінарами), хоча певні відмінності все ж таки зберігаються.

У зв'язку з цим особливої популярності серед студентської аудиторії набувають різноманітні рольові ігри з чітко визначеною навчально-методичною метою. Наприклад, під час вивчення дисципліни «Фондовий ринок» ефективною для засвоєння матеріалу з тем «Цінні папери» та «Учасники фондового ринку» є використання рольової гри «Фінансова піраміда». Сутність даної гри полягає в тому, що студенти розподіляються на групи із завданням підготувати проект емісії (розміщення) певних видів цінних паперів. На перший погляд легке завдання вимагає від учасників гри досконально вивчити особливості конкретного виду цінних паперів, вимоги щодо емітента та можливі законодавчі перепони. Завдання можна ускладнити шляхом заздалегідь установленої мети — неповернення отриманих від інвесторів коштів. Студенти, навчаючись від протилежного, будуть більш обізнаними у царині обігу цінних паперів і зможуть уникнути можливих шахрайських дій з боку недобросовісних учасників фондового ринку, коли почнуть реально на ньому працювати у якості сертифікованих фахівців, представників емітентів або інвесторів.

Під час вивчення дисципліни «Фінансові системи зарубіжних країн» з метою розвитку критичного мислення та різнобічного аналізу ситуації ефективно виявляє себе відома гра «Експертна оцінка», яка передбачає розподіл студентів на 3 групи: оптимістів, песимістів та реалістів (модифікація: у випадку незначної кількості студентів у групі можна розподілити лише на 2 групи — оптимісти та песимісти), які відповідно до назви аналізують негативні, позитивні або збалансовані риси національної фінансової системи окремо взятої країни. У якості експертів щодо обґрунтованості аргументів окремих груп виступають студенти самої групи, які виконують роль «незалежних спостерігачів», які у свою чергу отримують оцінку від студентів за обґрунтованість і неупередженість рейтингових оцінок.

Як показують контрольні опитування студентів після проведення рольових ігор, результати за самостійними й модульними роботами набагато перевищують попередні результати, якщо проводяться класичні семінарські заняття. Анонімне анкетування також показує схвальні відгуки студентів, які часто вказують на більше розуміння матеріалу та легкість його засвоєння при використанні інтерактивних методів. Студенти у сучасних умовах — це споживачі наших освітніх послуг, тому до їхньої думки викладачі повинні прислухатися, бо від цього в кінцевому випадку залежать конкурентоспроможність КНЕУ імені Вадима Гетьмана на ринку освітніх послуг.

*Турчанінова В. Є., старш. викл.
кафедри іноземних мов факультету МЕіМ*

ФОРМУВАННЯ АДЕКВАТНОГО РІВНЯ МОВЛЕНЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЧЕРЕЗ СВІДОМЕ ВІДХИЛЕННЯ ВІД НОРМИ

Мовленева практика часто існує всупереч нормативним приписам, і протиріччя між тим, як потрібно писати та як насправді говорять і пишуть, стають рушійною силою еволюції мовної норми.

Для письмової комунікації сьогодні характерне свідоме порушення найкатегоричніших правил, яке не є власне помилкою, а свідомим відхиленням від норми з певною комунікативною метою. Умисне порушення норми зазвичай має певну мету: жарт, іронія, мовна гра, і в такому разі йдеться не про помилку, а про мовленнєвий прийом, який свідчить про свободу, з якою людина володіє мовою, свідомо використовуючи цей прийом всупереч нормативним настановам.

Демократизація громадського життя, скасування цензурних обмежень, декларована в сучасному суспільстві свобода слова визначають такі загальномовні тенденції, як лібералізація мови,